

Dubrovnik

RIVIJERA

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PROGRAMA RADA
TURISTIČKE ZAJEDNICE DUBROVAČKO-NERETVANSKE
ŽUPANIJE ZA 2022. GODINU**

UVOD

Realizacija planiranih aktivnosti Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije u 2022. godini bila je u prvoj polovini godine još uvijek određena prilikama i mjerama vezanim za suzbijanje epidemije virusa COVID-19, kako u Hrvatskoj tako i u nizu zemalja iz kojih nam dolaze turisti. To se izrazito odrazilo na probleme u brojnim europskim zračnim lukama u proljetnom dijelu sezone kao i dijelu sajмова i prezentacija koje smo planirali, a nismo održali zbog restrikcija u pojedinim zemljama (Austrija, Irska, Njemačka).

Turistička putovanja automobilom su bilježila veliki porast u odnosu na prethodnu godinu, a u određenim dijelovima županije po dolascima su i prestigla rekordnu 2019. godinu. Značajan utjecaj na povećanje dolazaka imalo je i otvaranje Pelješkog mosta.

Međutim, turistička putovanja zrakoplovima u ovoj godini su se uspjela stabilizirati. Stoga Dubrovnik i turistička odredišta uz Dubrovnik, koja imaju dugu turističku sezonu i u koja se najviše dolazi zrakoplovima, su u odnosu na 2019. godinu imali manje ostvarenje prometa u usporedbi s ostatkom županije.

Što se tiče planiranih aktivnosti, možemo reći da je realizacija istih uz nužne manje prilagodbe izvršena sukladno planskim vrijednostima za 2022. godinu.

OSTVARENI TURISTIČKI PROMET U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI

U 2022. godini, prema podacima preuzetim iz sustava Evisitor, na području Dubrovačko-neretvanske županije ostvareno je 1.742.809 dolazaka i 7.820.666 noćenja. U usporedbi s 2021. godinom zabilježen je rast turističkog prometa, 73% više dolazaka i 49% više noćenja. U periodu od siječnja do kraja prosinca ostvareno je 76% dolazaka i 87 % noćenja u usporedbi s 2019. godinom.

Rezultati po tržištima:

Država	Dolasci 2022.	Dolasci 2021.	Dolasci 2019.	Indeks 22./21.	Indeks 22./19.
Ujedinjena Kraljevina	249.460	72.188	304.340	345,57	81,97
Njemačka	159.736	105.674	183.530	151,16	87,04
Hrvatska	163.855	127.243	130.930	128,77	125,15
Poljska	90.524	87.294	71.057	103,70	127,40
Francuska	133.355	91.549	148.658	145,67	89,71
SAD	160.234	87.527	198.243	183,07	80,83
Bosna i Hercegovina	64.511	45.889	71.399	140,58	90,35
Slovenija	51.725	45.277	42.016	114,24	123,11
Češka	37.621	34.734	35.688	108,31	105,42
Irska	47.367	7.934	46.371	597,01	102,15
Austrija	34.833	25.554	32.523	136,31	107,10
Italija	43.095	18.416	61.521	234,01	70,05
Nizozemska	38.386	27.580	39.493	139,18	97,20
Srbija	17.534	12.432	12.984	141,04	135,04
Španjolska	49.712	24.588	84.727	202,18	58,67
Norveška	23.212	2.493	38.395	931,09	60,46
Mađarska	17.971	15.702	18.511	114,45	97,08
Slovačka	14.149	10.585	10.023	133,67	141,17
Ukrajina	13.129	14.280	8.496	91,94	154,53
Finska	18.635	2.658	41.413	701,09	45,00
Kanada	26.700	5.328	50.127	501,13	53,26
Švedska	18.363	7.924	49.265	231,74	37,27
Belgija	22.398	15.355	30.709	145,87	72,94
Švicarska	20.995	14.555	23.723	144,25	88,50
Australija	21.751	2.831	61.706	768,32	35,25
Danska	12.556	6.740	20.825	186,29	60,29
Rumunjska	13.662	10.215	12.294	133,74	111,13
Ostale azijske zemlje	12.174	3.195	39.965	381,03	30,46
UKUPNO:	1.742.809	1.009.900	2.286.028	172,57	76,24

Država	Noćenja 2022.	Noćenja 2021.	Noćenja 2019.	Indeks 22./21	Indeks 22./19.
Ujedinjena Kraljevina	1.287.036	390.775	1.577.717	329,35	81,58
Njemačka	740.166	605.779	765.389	122,18	96,70
Hrvatska	642.278	558.467	521.242	115,01	123,22
Poljska	595.467	603.695	467.468	98,64	127,38
Francuska	470.181	326.143	531.340	144,16	88,49
SAD	463.715	269.217	546.369	172,25	84,87
Bosna i Hercegovina	414.536	353.626	479.476	117,22	86,46
Slovenija	387.404	373.768	318.407	103,65	121,67
Češka	289.177	272.540	276.599	106,10	104,55
Irska	223.054	39.252	204.343	568,26	109,16
Austrija	169.978	144.316	152.979	117,78	111,11
Italija	158.058	79.500	226.669	198,82	69,73
Nizozemska	148.876	110.435	134.519	134,81	110,67
Srbija	134.896	118.764	120.052	113,58	112,36
Španjolska	125.150	63.760	212.344	196,28	58,94
Norveška	122.794	14.393	169.371	853,15	72,50
Mađarska	106.403	95.922	104.123	110,93	102,19
Slovačka	94.044	77.486	70.501	121,37	133,39
Ukrajina	92.731	81.270	45.876	114,10	202,13
Finska	90.333	12.035	158.665	750,59	56,93
Kanada	88.060	22.455	146.936	392,16	59,93
Švedska	86.624	41.045	163.769	211,05	52,89
Belgija	84.787	65.617	102.408	129,21	82,79
Švicarska	76.731	59.201	81.945	129,61	93,64
Australija	65.436	11.495	168.408	569,26	38,86
Danska	59.803	33.701	66.763	177,45	89,58
Rumunjska	53.442	44.569	46.643	119,91	114,58
Ostale azijske zemlje	36.768	11.995	92.566	306,53	39,72
UKUPNO:	7.820.666	5.247.615	8.974.096	149,03	87,15

OSTVARENE AKTIVNOSTI

1. ISTRAŽIVANJE I STRATEŠKO PLANIRANJE

U 2022. godini, nije planirana ni ostvarena ova grupa aktivnosti.

2. RAZVOJ TURISTIČKOG PROIZVODA

2.4. Podrška razvoju turističkih događanja

Za provedbu ove mjere objavili smo javni poziv u siječnju 2022. za dodjelu potpora u suradnji s lokalnim turističkim zajednicama. Prednost pri dodjeli potpora su uz kvalitativni sadržaj, imala događanja koja su se organizirala u predsezoni i sezoni. Na područjima koja su slabije turistički razvijena, ograničavajući faktor nisu bila događanja u predsezoni i sezoni zbog obogaćivanja turističke ponude kao i ukupnog razvoja tih područja.

3. KOMUNIKACIJA I OGLAŠAVANJE

3.1. Definiranje branding sustava i brend arhitekture

Ova aktivnost je realizirana u ranijem periodu, te u 2022. godini nije bilo potrebe za dodatnim aktivnostima.

3.2. Oglašavanje destinacijskog brenda, turističke ponude i proizvoda

U aktivnostima pripreme turističke sezone značajno je oglašavanje na našim najvažnijim tržištima.

Za potrebe izrade medija planova u veljači 2022. godine smo uputili poziv za izradu informativnih medija planova na adrese triju agencija: StarDigital, DCT i PurpuraNET. Po primitku ponuda odlučili smo se na ponude Star Digitala i DCT-a i to na način da smo izabrali najbolje od ponuda po pojedinim tržištima.

S tvrtkom StarDigital ugovorili smo oglašavanje na tržištima:

- Ujedinjeno kraljevstvo
- SAD
- Njemačka
- Nordijske zemlje
- Španjolska
- Austrija

Planirani početak kampanja bio je ožujak.

S tvrtkom DCT ugovorili smo oglašavanje na tržištima:

- Francuska
- Poljska
- Hrvatska
- Slovenija
- Češka

Planirani početak kampanja bio je ožujak i kampanje su trajale do kraja svibnja i potom od listopada do studenog.

Za tržište Hrvatske kampanja je pokrenuta u suradnji s RTL televizijom i njihovim portalima gdje se objavljuju članci s informacijama o mjestima unutar Dubrovačko-neretvanske županije. Za televiziju je osmišljen kratki promotivni spot s čijim smo emitiranjem započeli u svibnju. Dodatno je realizirano oglašavanje na domaćem tržištu u rujnu i listopadu.

3.3. Odnosi s javnošću: globalni i domaći PR

Ova grupa aktivnosti obuhvaća suradnju sa globalnim PR kompanijama koje je angažirala Hrvatska turistička zajednica i koje realiziraju projekte vezane za turizam Dubrovačko-neretvanske županije. Ovo se naročito odnosi na studijska putovanja novinara, blogera, TV ekipa i drugih zainteresiranih koji mogu doprinijeti promociji i prepoznatljivosti destinacije. U periodu od siječnja do prosinca Dubrovačko-neretvansku županiju posjetilo je 135 novinara, a posebno je bitno naglasiti snimanje irskog reality showa High Road Low Road koji je početkom listopada sniman u Dubrovniku i Konavlima. Značajan je bio i posjet osam influencera iz UK u suradnji s Jet2.Com-om, te posjet od devet blogera i influencera iz zemalja Beneluksa, kao i posjet novinara Tristana Rutherforda koji je za The Sunday Times napisao članak na devet stranica o Dubrovačko-neretvanskoj županiji s naglaskom na Pelješkom mostu.

3.4. Marketinške i poslovne suradnje

Oglašavanje i marketinška suradnja s važnijim aviokompanijama bila je važna aktivnost za oporavak pojedinih tržišta nakon COVID-19 epidemije te je iz tog razloga Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije kroz 2022. godinu realizirala marketinšku kampanju s aviokompanijom Jet2.Com, tvrtkom koja posluje na nama iznimno važnom tržištu Ujedinjenog kraljevstva. Kampanja je bila osmišljena tako da se putem online mreža promovira odmor u Dubrovniku i okolici. Za potrebe medijske kampanje osmišljen je banner za glavnu mrežnu stranicu tvrtke Jet2.com i njihove sestrinske tvrtke Jet2holidays. Osmišljeni su različiti banneri za društvene mreže, posebni tekst koji je poslan kao informacija na email adrese raspoloživih kontakata tvrtke Jet2.com, čija baza sadrži preko 800.000 korisnika, te posebni poster koji su poslani na adrese 5000 putničkih agenata.

3.5. Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je tijekom godine sudjelovala na sljedećim sajmovima, prezentacijama i radionicama:

- **Sajam Feria Internacional de Turismo (Fitur) Madrid, 19. – 23. siječnja**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije nastupila je na najvećem turističkom sajmu u Španjolskoj i jednom od najvećih turističkih sajmova u Europi koji se održao u izložbenom prostoru Fiera de Madrid. Uz Turističku zajednicu Dubrovačko-neretvanske županije, suizlagačka mjesta su zakupili Abacus Tours, Mediteransko selo San Antonio, HUP Zagreb te Turistička zajednica grada Zagreba. Štand Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije je bio u sklopu štanda HTZ-a i kao takav, relativno dobro posjećen te je bilo dovoljno promidžbenih materijala. Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije po sedmi put predstavlja svoju ponudu na ovom sajmu.

- **Travel & Adventure Show, New York, 18. – 20. ožujka**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je prvi put nastupila na sajmu Travel & Adventure Show u New Yorku u razdoblju od 18. ožujka do 20. ožujka. Sajam se održao u kongresnom centru Javits, u organizaciji Predstavništva HTZ-a u New Yorku. Uz Turističku zajednicu Dubrovačko-neretvanske županije suizlagači su bili Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Ličko-senjske županije i Turistička zajednica grada Zagreba. Prvi dan je bio posvećen isključivo poslovnoj publici koja je uglavnom sudjelovala na predavanjima, prezentacijama i panel raspravama. Drugog i trećeg dana sajma (subota i nedjelja) je sajam bio odlično posjećen, pa tako i naš štand. Većini posjetitelja Hrvatska je bila na vrhu liste idućeg putovanja.

- **Alpe Adria 2022, Ljubljana, 23. – 26. ožujka**

Hrvatska turistička ponuda je predstavljena na sajmu Alpe Adria 2022 u Ljubljani od 23. do 26. ožujka 2022. Uz Predstavništvo HTZ-a na sajmu su se predstavile mnogobrojne turističke zajednice županija. Tako su tijekom četiri dana sajma slovenskoj publici svoju ponudu predstavile turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske, Zadarske, Ličko-senjske, Istarske, Kvarnera, Krapinsko-zagorske, Sisačko-moslavačke, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Varaždinske i Međimurske županije. Na sajmu se osim Hrvatske predstavilo više od 130 turističkih tvrtki iz Slovenije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Češke, Italije i Nepala. Prema upitima opće i poslovne publike, jasno je da je Dubrovačko-neretvanska županija oduvijek bila i ostaje važno odredište na tržištu Slovenije.

- **Salon de Vacances Bruxelles, Bruxelles, 24. – 27. ožujka**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je na sajmu Salon de Vacances koji se održao u periodu od 24. do 27. ožujka 2022. godine, a ovo je bilo njegovo 63. izdanje. Sajam se održao u prostoru Bruxelles Expo, a uz Turističku zajednicu Dubrovačko-neretvanske županije na zajedničkom štandu nastupali su i kolege iz Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije, Turističke zajednice Šibensko-kninske županije, Turističke zajednice Zadarske županije i Turističke zajednice Ličko-senjske županije. S obzirom na situaciju s pandemijom COVID-19 koja je uvelike promijenila način života, nastup je bio iznimno uspješan, te je broj posjetitelja bio iznimno visok. Veliki broj posjetitelja upoznat je s ponudom Hrvatske, a s obzirom na pozitivna iskustva mnogi su izrazili želju za ponovnim posjetom. Svakako je važno spomenuti da su pojedinci čuli i za izgradnju Pelješkog mosta što ih je dodatno motiviralo da se osobnim automobilima/kamperima upute pravo prema našoj destinaciji.

- **Međunarodni sajam gospodarstva, Mostar, 5. – 9. travnja**

Nakon dvije godine pandemijske pauze u Mostaru je 5. travnja otvoren 23. Međunarodni sajam gospodarstva s Mađarskom kao zemljom partnerom, na kojem se predstavilo oko 750 izlagača iz 20 zemalja. Opću sajamsku izložbu pratile su i tradicionalne podsajamske manifestacije Sajam turizma i Sajam knjige i nakladništva te raznovrstan kulturno zabavni program za sve uzraste. Podsajamska manifestacija Sajam turizma Mostar je mjesto predstavljanja i umrežavanja turističke ponude i turističkih agencija, turoperatera, destinacija i posjetitelja, mjesto prezentacije i populariziranja vina i vinogradarsko-vinarskih proizvoda. Dodijeljene su i nagrade najboljim vinarima, kao i priznanja za najuspješniji nastup na 23. Međunarodnom sajmu gospodarstva. Štand se dijelio s turističkom zajednicom Splitsko-dalmatinske županije te HTZ-om te je kao takav bio relativno dobro posjećen

- **PLACE2GO, Zagreb, 8. – 10. travnja**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je na sajmu PLACE2GO koji se održao u Areni Zagreb u periodu od 8. do 10. travnja. Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije se po prvi put predstavljala na ovom sajmu na samostalnom štandu od 8 m². Međunarodni sajam turizma PLACE2GO najveći je turistički sajam u Hrvatskoj koji putniku približava sve ljepote svijeta turizma i putovanja, s njim dijeli međusobna iskustva i znanja, upoznaje ga s glavnim sudionicima industrije turizma, a izlagačima pruža priliku da na kreativan i zanimljiv način predstave sebe, svoje proizvode i usluge. Do sada je na ovom sajmu nastupilo preko 600 izlagača iz 36 zemalja svijeta. Prvi dan sajma do 16 sati bio je namijenjen isključivo poslovnoj publici i B2B sastancima, dok su ostali dani bili otvoreni za posjet široke publike. Ove godine zemlja partner je Indija, a glavni sponzor sajma je Turkish Airlines.

- **Arabian Travel Market, Dubai, 9. – 12. svibnja**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije nastupila je na sajmu Arabian Travel Market Dubai koji se nakon dvije godine pauze ponovno održavao i to u periodu od 9. do 12. svibnja 2022. godine. Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije po prvi put nastupila je na ovom sajmu samostalno sa štandom od 9 m², koji je bio uređen motivima županije i uz to su bile izložene brošure kojima turistička zajednica raspolaže. Arabian Travel Market je vodeći globalni turistički događaj na Srednjem istoku, a održava se po 29. put na lokaciji Dubai World Trade Centre. Iz godine u godinu sajam privlači veliki broj profesionalaca u turizmu iz cijelog svijeta. Brojni posjetitelji zastali su za štandom Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije kako bi se informirali o načinu dolaska do Dubrovnika, ali i okolice, posebno s raznim upitima o kućama za odmor i prirodnim atrakcijama, ali i luksuznom ponudom koju naša destinacija nudi.

- **Travel Agent Forum, Las Vegas, 20. – 23. lipnja**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je na Travel Agent Forumu koji se održao u Las Vegasu u periodu od 20. do 23. lipnja. Turistička zajednica Dubrovačko neretvanske županije je zakupila štand od 9 m². Prema službenim podacima sudjelovalo je oko 200 izlagača iz cijelog svijeta, a forum je posjetilo 1500 predstavnika travel industrije, te je prošao u pozitivnom ozračju.

- **Il salone del camper, Parma, 10. – 18. rujna**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije nastupila je na sajmu Il salone del camper koji se održavao u Parmi u periodu od 10. do 18. rujna. Sajam se održavao u prostoru Fiere di Parma. Sajam je posjetilo 10% više posjetitelja u odnosu na 2021. odnosno 110.000 posjetitelja. Bilo je više od 300 izlagača, 15 zemalja, pet paviljona na oko 100.000 m².

- **IFTM Top Resa, Pariz, 20. – 23. rujna**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije nastupila je na sajmu IFTM Top Resa, vodećem francuskom međunarodnom B2B sajmu koji se održavao u prostorima Paris Expo Porte de Versailles u periodu od 20. do 23. rujna 2022. godine. Ove godine na sajmu se predstavljalo preko 200 destinacija a izvješće organizatora navodi da je sajam tijekom tri dana posjetilo oko 34.000 ljudi. Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije na sajmu je nastupala samostalno zakupivši štand od 6 m² koji je bio dekoriran motivima Dubrovačko-neretvanske županije.

- **Global Travel Marketplace, London, 27. – 29. rujna**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije se po prvi put predstavila na Global Travel Marketplace koji se održao u Londonu u Leonardo Royal Hotel St Paul's od 27. do 29. rujna. Osim Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije, prijavili su se još i Turistička zajednica grada Zagreba, Turistička zajednica grada Dubrovnika i Predstavništvo HTZ-a iz Londona. Prvi dan je navečer organizirano otvaranje događaja, a 28. i 29. su održani poslovni sastanci koji su već unaprijed dogovoreni u trajanju od pola sata.

- **TTG Rimini, Rimini, 12. – 14. listopada**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije nastupila je na sajmu TTG Travel Experience u Riminiju kao suizlagač na štandu Hrvatske turističke zajednice. Sajam se održao u periodu od 12. do 14. listopada 2022. godine u prostorima Quartiere fieristico, jednoj od najvećih izlagačkih dvorana. Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije na sajmu je nastupala u sklopu štanda Hrvatske turističke zajednice zajedno sa Turističkom zajednicom Kvarnera, Turističkom zajednicom grada Zagreba, Nacionalnim parkom Plitvička jezera i Jadrolinijom.

- **World Travel Market, London, 7. – 9. studenog**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je i ove godine nastupila na sajmu World Travel Market u Londonu i to kao suizlagač Hrvatske turističke zajednice, u izložbenom prostoru ExCel. Štand EU1200 smješten u europskom paviljonu se nalazio odmah pokraj ulaza br 6 i bio izuzetno dobro lociran i posjećen. Ostali suizlagači su bili: Uniline DMC, I.D. Riva Tours GMBH – Your Croatia travel specialist, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije zajedno s Turističkom zajednicom grada Splita, Turistička zajednica Šibensko-kninske županije, Aminess hoteli, NP Plitvička jezera, Maistra, Valamar, Turistička zajednica grada Zagreba, Croatia Airlines, Perfecta Travel, Turistička zajednica grada Dubrovnika, HUP, Adriatic DMC, Liburnia hoteli i vile.

- Sajmovi koji se nisu održali radi pandemije covid-a su:

- CMT Stuttgart
- Reisen Hamburg
- Free Munchen
- ITB Berlin
- Holiday World Show Dublin
- Ferienmesse Beč

PREZENTACIJE I RADIONICE

- **Croatian Virtual Get2Gether Presenting Kvarner, Split and Dubrovnik Region, Predstavništvo Češke, 15. veljače**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je na poziv predstavništva HTZ-a u Češkoj sudjelovala u prezentaciji Croatian Virtual Get2Gether. U predstavljanju ponude Hrvatske sudjelovale su turističke zajednice županija Kvarnera, Splitsko-dalmatinska i Dubrovačko-neretvanska, svaka sa svojom prezentacijom. Nakon uvodnog pozdrava gospodina Dubravka Miholića, direktora predstavništva HTZ-a za Češku i Slovačku nazočne su pozdravili i gospodin Aleksandar Heina, Veleposlanik Republike Hrvatske u Slovačkoj i gđa Ljiljana Pancirov Veleposlanica Republike Hrvatske u Češkoj. Zatim su uslijedile prezentacije regije Kvarner, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske. Prezentaciju naše županije je pripremio naš ured. Istu je prevela na češki i prezentirala gđa Katica Tepavac, ovlašteni vodič češkog jezika.

- **Radionica „New Deal Europe 2022.“, London, 4. travnja**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je prijavila sudjelovanje na poslovnoj radionici „New Deal Europe“ koja se održala u Londonu 4. travnja u zgradi Plexal, u poslovnoj zoni istočnog Londona. Cjelodnevni program se sastojao od unaprijed dogovorenih sastanaka s poslovnim partnerima, od kojih neki već rade programe za Hrvatsku do onih koji tek planiraju te se interesiraju za Hrvatsku i našu regiju. U pauzama su održane prezentacije pojedinih destinacija jugoistočne Europe, kao i razna predavanja na temu održivog razvoja, zaštite okoliša, do upravljanja turizmom u svjetlu trenutnih svjetskih događanja.

- **Prezentacija Dubrovačko-neretvanske županije, Njemačka - München, 5. – 6. svibnja**

Na poziv Ministarstva turizma i sporta RH Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je u službenom posjetu Njemačkoj. 5. svibnja je u popodnevnim satima održan sastanak s predstavnicima FTI Touristik u prostorima njihove centralne zgrade u Münchenu. Razgovorima je nazočio i CEO FTI Touristika, gospodin Schiller. Razgovaralo se o budućoj suradnji i strateškoj orijentaciji Hrvatske prema održivom turizmu. Prezentirale su se manje poznati dijelovi Hrvatske i novoizgrađeni Pelješki most. 6. svibnja je održan sastanak u centrali ADAC-a. Ministrica turizma i sporta gđa Nikolina Brnjac i direktor Hrvatske turističke zajednice gospodin Kristijan Staničić su istakli važnost njemačkog tržišta za Hrvatsku. Razgovaralo se o daljnjoj suradnji, strateškoj orijentaciji Hrvatske prema održivom turizmu te sve većem interesu njemačkih turista za održiv način putovanja, što uključuje i putovanja izvan ljetne sezone kao i povećani interes za putovanja na manje poznate destinacije. U nastavku je održana powerpoint prezentacija Osječko-baranjske županije kao manje poznate destinacije. Za kraj održana je powerpoint prezentacija Dubrovačko-neretvanske županije s posebnim naglaskom na novo izgrađeni Pelješki most.

- **Nordic Roadshow prezentacije - Meet the World, Stockholm, Kopenhagen, Oslo i Helsinki, 9. – 12. svibnja**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je na Nordic Roadshow 2022 pod nazivom “Meet the World” od 9. do 12. svibnja 2022. godine u četiri glavna grada nordijskih zemalja: Stockholmu, Kopenhagenu, Oslu i Helsinkiju. Marketinška agencija Aviareps sa sjedištem u Stockholmu, na čiji poziv za sudjelovanje se po drugi put odazvala i Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je organizator spomenutih prezentacija.

U ponedjeljak, 9. svibnja prezentacija se održala u Stockholmu u kongresnoj dvorani hotela Nordic Light u centru grada. Sudionici su bili vrlo zainteresirani za Dubrovačko-neretvansku županiju, a posebno su iskazali zanimanje za Dubrovnik ali i otoke.

U utorak, 10. svibnja B&B sastanci održani su u Kopenhagenu, u dvorani hotela Scandic Copenhagen.

U srijedu, 11. svibnja prezentacije su nastavljene u Oslu, a održane su u prostorijama MESH Youngstorget. Zanimanje za našu Županiju i u Oslu je bilo na vrhuncu, a naš prezentacijski stol je bio posjećen cijelo vrijeme trajanja prezentacije.

U četvrtak, 12. svibnja posljednja prezentacija je održana u Helsinkiju u hotelu Katajanokka na istoimenom otočiću u centru grada. Kao i uvijek, najviše interesa je bilo za Dubrovnik, ali zanimljivi su im i otoci poput Korčule, Mljeta i Lastova.

- **Hrvatski dan u Stockholmu, Stockholm, 30. svibnja**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je na poziv predstavništva HTZ-a u Švedskoj sudjelovala na Hrvatskom danu u Stockholmu koji je održan na Dan državnosti, u ponedjeljak 30. svibnja 2022. godine. Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Kraljevini Švedskoj i Ured Hrvatske turističke zajednice u Stockholmu, povodom 30. obljetnice međunarodnog priznanja Hrvatske te uspostave diplomatskih odnosa između Hrvatske i Švedske, organizirali su zajedničko predstavljanje Republike Hrvatske na legendarnom parobrodu „Stockholm“ te na rivi Strandvägen neposredno ispred broda.

- **Večernjakova domovnica, Bad Homburg, 3. lipnja**

U Bad Homburgu, gradu prijatelju Dubrovnika sudjelovali smo na svečanoj dodjeli nagrade "Večernjakova domovnica", te smo se tom prilikom prezentirali sudionicima svečanosti. Brošure Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije bile su dostavljene organizatorima koji su pripremili prigodne promidžbene materijale, te su ujedno i pri početku večere puštali promidžbeni film Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije koji je dobio brojne pohvale i priznanja.

- **Konferencija za medije, Beč, 9. lipnja**

Na poziv Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma Republike Hrvatske, Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je na konferenciji za medije koja je organizirana u palači Palais Palfy u središtu Beča. Konferencija je organizirana od strane predstavništva HTZ-a u Austriji, a pozivu se odazvalo dvadesetak austrijskih novinara. Skup je uvodno pozdravio veleposlanik RH u Austriji gospodin Daniel Glunčić, zatim direktor predstavništva HTZ-a u Beču gospodin Branimir Tončinić. Hrvatsku turističku ponudu je prezentirao direktor Hrvatske turističke zajednice gospodin Kristijan Staničić. Nazočne je također pozdravila gđa Monika Udovičić, ravnateljica Uprave u Ministarstvu turizma i sporta. Slijedila je prezentacija Udruge jedinstvenih hrvatskih hotela Stories, a za kraj je održana prezentacija ponude Dubrovačko-neretvanske županije s naglaskom na novoizgrađeni Pelješki most koji će austrijskim auto turistima približiti najjužniju hrvatsku županiju.

- **Nordic Roadshow prezentacije – Meet the World, Stockholm, Kopenhagen, Oslo i Helsinki, 14. – 17. studenog**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je na Nordic Roadshow 2022 pod nazivom “Meet the World” od 14.-17. studenog 2022. godine u četiri glavna grada nordijskih zemalja: Stockholmu, Kopenhagenu, Oslu i Helsinkiju. Marketinška agencija Aviareps sa sjedištem u Stockholmu, na čiji poziv za sudjelovanje se po treći put odazvala i Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je organizator spomenutih prezentacija.

U ponedjeljak 14. studenog prezentacija se održala u Stockholmu u kongresnoj dvorani Biblioteket Live. Uz 20-tak suizlagača iz raznih zemalja, na prezentaciji je sudjelovalo i 30-ak agenata i novinara iz Švedske.

U utorak 15. studenog sastanci su održani u Kopenhagenu, u dvorani hotela Scandic Copenhagen. U Danskoj su domaći agenti i novinari brojni, a intenzitet održanih sastanaka je bio vrlo dinamičan.

U srijedu 16. studenog prezentacije su nastavljene u Oslu, a održane su u prostorijama MESH Youngstorget. Zanimanje za našu Županiju i u Oslu je bilo visoko.

U četvrtak 17. studenog posljednja prezentacija je održana u Helsinkiju u hotelu Klaus K u centru grada. Uz isti broj izlagača, posjećenost od strane domaćih agenata i novinara je bila velika. Kao i uvijek najviše interesa je bilo za Dubrovnik, ali zanimljiva im je bila informacija o otvaranju Pelješkog mosta, kao i Nacionalni Park Mljet, otok Korčula i područje Konavala.

- **Godišnji skup ADAC-a, Speed dating susret, Zagreb, 20. studenog**

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je na Speed dating susretu s agentima na godišnjem skupu ADAC-a 20. studenog 2022. godine. Turističke agente su zanimala mogućnosti dolaska u Dubrovačko-neretvansku županiju, osobito na otoke, zatim općenita smještajna ponuda, outdoor aktivnosti, znamenitosti, atrakcije itd. Svaka od ukupno 11 grupa turističkih agenata ADAC-a je imala na raspolaganju 25 minuta. Svi turistički agenti informirani su o Pelješkom mostu, činjenici da nema mostarine te o kraćem vremenu putovanja prema Dubrovačko-neretvanskoj županiji i to s opcijom bez prelaska granice s Bosnom i Hercegovinom.

3.6. Suradnja s organizatorima putovanja

S turoperatorima i turističkim agencijama, te s pružateljima usluga smještaja u destinaciji planirana je suradnja u prihvatu studijskih grupa agenata radi što bolje prezentacije turističkog proizvoda i sadržaja ponude u destinaciji. U ovom programu surađujemo sa predstavništvima Hrvatske turističke zajednice, te sa lokalnim turističkim zajednicama i poslovnim subjektima, te smo u 2022. godini ugostili 26 agenata od kojih su najznačajniji bili grupa agenata iz SAD-a u suradnji s HTZ-om, te grupa agenata iz Saudijske Arabije u organizaciji Turkish Airlinesa.

3.7. Kreiranje promotivnog materijala

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije nije imala potrebe tijekom 2022. godine raditi dotisak promotivne brošure, ali smo za potrebe prezentacija i oglašavanja izradili niz kratkih promotivnih videa koji prikazuju klastere naše županije. Također, izrađen je i kratki promo film Pelješkog mosta kojeg smo premijerno predstavili na prezentaciji u Münchenu kojoj su nazočili predstavnici FTI Touristik. Prezentaciji je nazočio i CEO FTI Touristika, gospodin Schiller.

3.8. Internetske stranice

Internet i društvene mreže su sve važnije za komunikaciju s potencijalnim ili dosadašnjim posjetiteljima. Web stranica Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije kontinuirano se dopunja i ažurira, a uz web stranicu aktivno smo se bavili i objavama na društvenim mrežama. Facebook stranica Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije registrirana je pod imenom Dubrovnik Riviera. Kreirali smo redovite objave kojima smo promovirali Dubrovačko-neretvansku županiju, informirali buduće i trenutne posjetitelje o događanjima i aktivnostima.

3.9. Kreiranje i upravljanje bazama turističkih podataka

Turistička zajednica ne upravlja bazom turističkih podataka, ali koristi podatke iz baze eVisitor za naše područje.

3.10. Turističko-informativne aktivnosti

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije nije planirala ovu grupu aktivnosti.

4. DESTINACIJSKI MENADŽMENT

4.1. Turistički informacijski sustavi i aplikacije/eVisitor

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije surađuje u projektu eVisitor prema uputama Hrvatske turističke zajednice. Podatke iz eVisitor sustava koristimo za analize i za informiranje članova i javnosti.

4.2. Stručni skupovi i edukacije

Program edukacije obuhvaća sudjelovanje na raznim stručnim skupovima iz područja turizma i posebice stručne skupove vezane za rad turističkih zajednica. Hrvatska turistička zajednica i u 2022. godini organizirala je niz stručnih edukativnih programa na kojima smo sudjelovali, posebno onima koje su uključivale sustav eVisitor i novi portal Croatia.hr. Sudjelovali smo i na Danima hrvatskog turizma u Šibeniku gdje su se održali razni paneli s važnim temama iz područja turizma.

4.3. Koordinacija i nadzor

Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma određeno je da regionalne turističke zajednice koordiniraju aktivnosti sustava turističkih zajednica na svom području.

Organizirali smo sastanke na području Pelješca, otoka Korčule i područja Neretve. S kolegama smo razgovarali o planiranim aktivnostima, idejama o eventualnom udruživanju turističkih zajednica te kako se nose s izazovima pred kojima se svi nalazimo.

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije je također tijekom listopada organizirala koordinaciju s lokalnim turističkim zajednicama gdje se razgovaralo o planiranim aktivnostima, idejama o eventualnom udruživanju turističkih zajednica i o odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma o mandatima direktora. Također, sudjelovali smo na koordinaciji regionalnih turističkih zajednica s područja Dalmacije i Like gdje smo raspravljali i dogovorili suradnje na toj razini.

4.4. Upravljanje kvalitetom u destinaciji

U 2022. godini, s obzirom na okolnosti i limitirane prihode nije planirana ni ostvarena ova grupa aktivnosti.

4.5. Poticanje na očuvanje i uređenje okoliša

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije sudjelovala je u procesima izrade različitih planskih dokumenata i propisa iz područje turizma, zaštite okoliša, prostornog planiranja i sl. radi osiguranja konkurentnog i dugoročno održivog razvoja turizma. U ovim aktivnostima surađivali smo sa lokalnim turističkim zajednicama, jedinicama lokalne samouprave, županijom i drugim institucijama.

5. ČLANSTVO U STRUKOVNIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Međunarodne strukovne i slične organizacije

Direktor Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije član je Skål International organizacije koja promiče globalni turizam. To je jedina međunarodna grupa koja ujedinjuje sve grane industrije putovanja i turizma. Pored članstva u navedenom udruženju surađujemo i sa drugim nacionalnim udruženjima turističkih agencija i touroperatora.

5.2. Domaće strukovne i slične organizacije

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije nije član nacionalnih udruga iz područja turizma (UHPA, HUT, Kamping udruga itd.), ali smo sudionici njihovih godišnjih sastanaka i sličnih aktivnosti.

6. ADMINISTRATIVNI POSLOVI

6.1. Plaće

U Turističkoj zajednici Dubrovačko-neretvanske županije 2022. godine bilo je zaposleno pet zaposlenika na punom radnom vremenu do početka rujna. Zaposlenicima su se, prema odluci Turističkog vijeća, isplaćivale umanjene plaće za 15% do zaključno 30. lipnja 2022. godine. Izborom novog direktora i povratkom zaposlenice s roditeljskog dopusta, zaposleno je šest zaposlenika na punom radnom vremenu te jedan na pola radnog vremena i svi su raspoređeni na poslove prema organizacijskom ustroju i pravilniku o radu.

6.2. Materijalni troškovi

Stručna služba Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije sukladno Statutu, realizira Program rada i druge odluke tijela Turističke zajednice Dubrovačko-

neretvanske županije. Troškovi ureda se odnose na najam prostora, režijske troškove, uredski materijal i sl.

6.3. Tijela turističke zajednice

Za rad tijela turističke zajednice članovima se ne isplaćuje naknada, osim putnih troškova članovima koji ostvaruju pravo na naknadu putnih troškova radi dolaska na sjednice. Sjednice tijela turističke zajednice (Turističko vijeće i Skupština) održavaju se najčešće u hotelskim dvoranama za što se osiguravaju primjerena sredstva za najam dvorane, konferencijske opreme i osnovnih ugostiteljskih usluga (kava, voda, sokovi i sl).

- **Skupština**

Skupština Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije zasjeda najmanje dva puta godišnje i raspravlja o ključnim dokumentima, programu rada, financijskom planu, o njihovom izvršenju, te o drugim važnim pitanjima iz djelokruga sustava turističkih zajednica.

U 2022. godini održale su se dvije sjednice Skupštine, na sjednici održanoj u ožujku usvojeno je Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2021. godinu, dok je na sjednici održanoj u prosincu donesena odluka o izboru jednog predstavnika u Skupštinu Hrvatske turističke zajednice, te su usvojeni Program rada i Financijski plan za 2023. godinu. Također su dodijeljene prigodne nagrade dobitnicima (pojedinci i tvrtke) iz naše županije na Danima hrvatskog turizma.

- **Turističko vijeće**

Turističko vijeće je održalo šest sjednica tijekom 2022. godine. Sjednica Turističkog vijeća održala se u veljači i na njoj je usvojeno Izvješće o radu za 2021. godinu. Sjednica koja je održana u ožujku, održana je u hotelu Rixos Premium Dubrovnik te se na njoj raspravljalo o javnom natječaju za dodjelu sredstava za projekte lokalnih turističkih zajednica na turistički nedovoljno razvijenom području i kontinentu u 2022. s područja Dubrovačko-neretvanske županije iz Fonda za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent. Treća sjednica održana je u lipnju u hotelu Hilton Imperial Dubrovnik i na njoj je usvojen prijedlog Pravilnika o radu, prijedlog Natječaja za izbor i imenovanje direktora Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije te Prijedlog povjerenstva za provedbu natječaja za izbor i imenovanje direktora turističke zajednice. Na četvrtoj sjednici, koja se održala u srpnju u hotelu Kompas, izvršen je intervju sa kandidatima za direktora Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije. Nakon toga uslijedile su još dvije sjednice, jedna je održana u kolovozu i na toj sjednici je ponovljen intervju sa kandidatima i donešena je odluka o izboru direktora, dok je druga održana u prosincu i na njoj je jednoglasno prihvaćen Program rada Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije za 2023. godinu kao i Rebalans financijskog plana za 2022. godinu.

9. FONDOVI POSEBNE NAMJENE

Hrvatska turistička zajednica vodi dva zasebna fonda u koji se uplaćuje propisani iznos članarine i turističke pristojbe. Fond za turističke zajednice na turistički nedovoljno razvijenim područjima i kontinentu koji je namijenjen programima turističkih zajednica i Fond za projekte udruženih turističkih zajednica koji je namijenjen turističkim zajednicama koje su se međusobno udružile i formirale iz više turističkih zajednica u jednu pravnu osobu ili su se udružile za provedbu zajednički dogovorenih projekata na svom području. Regionalne turističke zajednice sudjeluju u ovim aktivnostima prema uputama Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma i sporta.

Hrvatska turistička zajednica je u 2022. godini objavila javni natječaj za dodjelu sredstava za projekte lokalnih turističkih zajednica na turistički nedovoljno razvijenom području i kontinentu s područja Dubrovačko-neretvanske županije iz Fonda za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent. Obradu, evidentiranje i vrednovanje zaprimljenih prijava, sukladno kriterijima Javnog natječaja, kao i provjeru prihvatljivosti prijavitelja provodilo je povjerenstvo od pet članova koje je imenovalo Turističko vijeće Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije na prijedlog direktora Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije. Povjerenstvo je donijelo prijedlog odluke o odabiru projekata, a odluku o odabiru projekata donijelo je Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice. Sukladno njihovoj odluci Turističkoj zajednici Dubrovačko-neretvanske županije kao koordinatoru projekta doznačen je iznos od 522.918,00 kn koji je raspoređen kako slijedi:

LTZ	Naziv projekta	Odobrena sredstva
Turistička zajednica grada Metkovića	Analiza i mapiranje turističkih resursa i potencijala materijalne, nematerijalne i prirodne baštine destinacije Metković te kreiranje brenda i interpretacijskog plana	54.000,00 kn
Turistička zajednica grada Metkovića	Dani Neretvanske kneževine - 600. godina prvog spomena Metković	36.000,00 kn
Turistička zajednica Grada Ploča	Strateški marketinški plan grada Ploča	26.280,00 kn
Turistička zajednica Grada Ploča	Cikloturistička destinacija Polje Jezero	62.100,00 kn
Turistička zajednica Grada Ploča	Pločansko vinsko ljeto 2022.	14.400,00 kn
Turistička zajednica Grada	Strategija razvoja turizma grada Opuzena	28.800,00 kn

Opuzena		
Turistička zajednica Grada Opuzena	Opremanje cikloturističke rute na području grada Opuzena (dio Cycling Neretva projekta)	53.280,00 kn
Turistička zajednica Grada Opuzena	Uspostava sustava kvalitete i turistička valorizacija brenda "Mandarina"	43.200,00 kn
Turistička zajednica općine Janjina	Pelješka trpeza	29.520,00 kn
Turistička zajednica općine Janjina	Redizajn www.visitjanjina.hr	17.280,00 kn
Turistička zajednica općine Janjina	Turistička i smeđa signalizacija općine Janjina	24.480,00 kn
Turistička zajednica općine Ston	Okusi Pelješca - Ston 2022	28.800,00 kn
Turistička zajednica općine Ston	Osvremljivanje mrežnog mjesta TZO Ston www.ston.hr	21.600,00 kn
Turistička zajednica općine Ston	Označavanje turističke ponude smeđom signalizacijom nakon otvaranja Pelješkog mosta i izgradnje pristupnih cesta na Pelješcu	35.028,00 kn
Turistička zajednica općine Trpanj	Gundulićeve večeri 2022.	21.600,00 kn
Turistička zajednica općine Trpanj	Redizajn mrežnog mjesta www.tzo-trpanj.hr	15.750,00 kn
Turistička zajednica općine Trpanj	Izrada promotivnog tiskanog materijala TZO Trpanj	10.800,00 kn

S obzirom na kompleksnost pojedinih projekata, iako je u Javnom pozivu navedeno da projekti moraju biti zaključeni do 15. prosinca 2022. godine, Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice je na sjednici održanoj u siječnju 2023. godine produljilo rok za izvedbu projekata.

Financijsko izvješće za razdoblje siječanj - prosinac 2022. godine

	PRIHODI	Plan 2022.	Rebalans 2022.	Realizacija 2022.	udio % u realizaciji	indeks realizacija / rebalans
1.	Izvorni prihodi	8.105.000	11.840.838	11.988.992	82,29	101,25
1.1.	Turistička pristojba	6.955.000	11.000.000	11.079.178	76,04	100,72
1.2.	Članarina	1.150.000	840.838	909.815	6,24	108,20
2.	Prihodi iz proračuna općine/grada/županije i državnog proračuna					
3.	Prihodi od sustava turističkih zajednica		529.343	392.499	2,69	74,15
4.	Prihodi iz EU fondova		125.584	125.583	0,86	100,00
5.	Prihodi od gospodarske djelatnosti					
6.	Preneseni prihod iz prethodne godine	2.110.000	2.062.211	2.062.211	14,15	100,00
7.	Ostali prihodi		24	35	0,00	146,83
	SVEUKUPNO	10.215.000	14.558.000	14.569.320	100,00	100,08

	AKTIVNOSTI	Plan 2022.	Rebalans 2022.	Realizacija 2022.	udio % u realizaciji	indeks realizacija / rebalans
1.	ISTRAŽIVANJE I STRATEŠKO PLANIRANJE					
1.1.	Izrada strateških/operativnih/komunikacijskih/akcijskih dokumenata					
1.2.	Istraživanje i analiza tržišta					
1.3.	Mjerenje učinkovitosti promotivnih aktivnosti					
2.	RAZVOJ TURISTIČKOG PROIZVODA	350.000	370.000	378.750	3,66	102,36
2.1.	Identifikacija i vrednovanje resursa te strukturiranje turističkih proizvoda					
2.2.	Sustavi označavanja kvalitete turističkog proizvoda					
2.3.	Podrška razvoju turističkih događanja	350.000	370.000	378.750	3,66	102,36
2.4.	Turistička infrastruktura					
2.5.	Podrška turističkoj industriji					
3.	KOMUNIKACIJA I OGLAŠAVANJE	7.030.000	7.219.000	7.139.560	68,91	98,90
3.1.	Definiranje branding sustava i brend arhitekture					
3.2.	Oglašavanje destinacijskog branda, turističke ponude i proizvoda	3.920.000	4.100.000	4.114.767	39,71	100,36
3.3.	Odnosi s javnošću: globalni i domaći PR	400.000	340.000	342.416	3,30	100,71
3.4.	Marketinške i poslovne suradnje	1.200.000	1.140.000	1.136.263	10,97	99,67
3.5.	Sajmovi, posebne prezentacije i poslovne radionice	1.165.000	1.460.000	1.355.298	13,08	92,83
3.6.	Suradnja s organizatorima putovanja	120.000	25.000	24.524	0,24	98,10
3.7.	Kreiranje promotivnog materijala	80.000	54.000	59.168	0,57	109,57
3.8.	Internetske stranice	145.000	100.000	107.125	1,03	107,13
3.9.	Kreiranje i upravljanje bazama turističkih podataka					
3.10.	Turističko-informativne aktivnosti					

4.	DESTINACIJSKI MENADŽMENT	140.000	143.000	146.380	1,41	102,36
4.1.	Turistički informacijski sustavi i aplikacije /eVisitor					
4.2.	Stručni skupovi i edukacije	90.000	121.000	124.285	1,20	102,71
4.3.	Koordinacija i nadzor	50.000	22.000	22.095	0,21	100,43
4.4.	Upravljanje kvalitetom u destinaciji					
4.5.	Poticanje na očuvanje i uređenje okoliša					
5.	ČLANSTVO U STRUKOVNIM ORGANIZACIJAMA	60.000	3.000	3.193	0,03	106,44
5.1.	Međunarodne strukovne i sl. organizacije	40.000	3.000	3.193	0,03	106,44
5.2.	Domaće strukovne i sl. organizacije	20.000				
6.	ADMINISTRATIVNI POSLOVI	2.185.000	2.120.000	2.310.108	22,30	108,97
6.1.	Plaće	1.450.000	1.390.000	1.531.546	14,78	110,18
6.2.	Materijalni troškovi	700.000	680.000	712.657	6,88	104,80
6.3.	Tijela turističke zajednice	35.000	50.000	65.905	0,64	131,81
6.4.	Troškovi poslovanja mreže predstavništava/ ispostava					
7.	REZERVA	450.000	450.000		-	
8.	POKRIVANJE MANJKA PRIHODA IZ PRETHODNE GODINE					
SVEUKUPNO 1		10.215.000	10.305.000	9.977.991	96,31	96,83
9.	FONDOVI - posebne namjene		523.000	382.816	3,69	73,20
	Fond za turističke zajednice na turistički nedovoljno razvijenim područjima i kontinentu		523.000	382.816	3,69	73,20
	Fond za projekte udruženih turističkih zajednica					
SVEUKUPNO 2			523.000	382.816	3,69	73,20
SVEUKUPNO 1+ SVEUKUPNO 2		10.215.000	10.828.000	10.360.807	100,00	95,69
PRIENOS VIŠKA U IDUĆU GODINU			3.730.000	4.208.514		

Izvješće za razdoblje 2022. godine - prema kontnom planu

Skupina konta	Opis	Rebalans plana 2022.	Ostvarenje	Indeks ostv. / reb.
	Prihodi			
3312	Turistička pristojba	11.000.000	11.079.178	100,72
3211	Turistička članarina	840.838	909.815	108,20
3413	Ostali prihodi	24	35	146,83
3531	Prihodi od pravnih osoba	6.343	11.961	188,57
3532	Prihodi od EU projekta	125.584	125.583	100,00
3711	Prihod od povezanih neprofitnih organizacija	523.000	380.538	72,76
5221	Preneseni višak prihoda	2.062.211	2.062.211	100,00
	Ukupno prihodi:	14.558.000	14.569.320	100,08
	Rashodi	Rebalans plana 2022.	Ostvarenje	Indeks ostv. / reb.
4111	Plaće za redovni rad	1.300.000	1.307.138	100,55
4121	Ostali rashodi za radnike	108.000	107.670	99,69
4131	Doprinosi za zdr. osiguranje	215.000	219.624	102,15
4133	Doprinosi za mirovinsko	5.000	4.784	95,67
4211	Službena putovanja	575.000	566.975	98,60
4212	Naknada za prijevoz za dolazak na p.	32.000	32.308	100,96
4213	Stručno usavršavanje zaposelnika	17.000	16.939	99,64
4241	Naknade za obavljanje djelatnosti	-	-	-
4242	Naknade za sl. putovanja, izvan rad.odnosa	46.000	44.109	95,89
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	122.000	123.462	101,20
4252	Usluge tekućeg održavanja	162.000	161.889	99,93
4253	Usluge promidžbe i informiranja	6.157.000	6.259.383	101,66
4254	Komunalne usluge	13.500	13.463	99,72
4255	Zakupnine i najamnine	492.000	515.639	104,80
4256	Zdravstvene usluge	9.500	9.420	99,16
4257	Intelektualne usluge	49.000	51.386	104,87
4258	Računalne usluge	1.500	1.525	101,67
4259	Ostale usluge	33.000	37.370	113,24
4261	Uredski i ostali materijal	50.000	41.763	83,53
4264	Sitni inventar	9.000	9.075	100,83
4291	Premije osiguranja	7.000	7.187	102,68
4293	Članarine	5.500	5.358	97,42
4294	Kotizacije	5.000	5.300	106,00
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	50	50	100,00
4311	Amortizacija	33.950	33.611	99,00
4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	26.000	24.066	92,56
4432	Tečajne razlike	2.000	1.695	84,77
4433	Zatezne kamate	-	329	-
4511	Tekuće donacije	379.000	378.750	99,93
4624	Ostali nespomenuti rashodi - rezerva	450.000	-	0,00
4711	Rashodi za financiranje povezanih neprofitnih organizacija (Fond za nerazvijene)	523.000	380.538	72,76
	Ukupno rashodi:	10.828.000	10.360.807	95,69
	Prijenos viška u 2023. godinu	3.730.000	4.208.514	
	Dubrovnik, veljača 2023. godine			

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije

Šipčine 2, 20 000 Dubrovnik

OIB: 72976166926

RNO broj: 0064084 / Šifra djelatnosti: 9411 / Šifra grada: 098 / Šifra županije: 19

Broj: 164/23-01/01

Bilješke uz financijska izvješća

Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije za 2022. godinu

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije poslovanje vodi u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN br. 121/14, 114/22) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine, te izmjenom koja je stupila na snagu 1. siječnja 2023. godine. Temeljem Zakona donesena su tri pravilnika:

- Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (NN br. 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 i 134/22),
- Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (NN br.31/15, 67/17, 115/18 i 21/21) i
- Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (NN br. 119/15 i 134/22).

Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, NN 42/20) uređen je sustav upravljanja, ustrojstvo, zadaće i način rada turističkih zajednica.

Program rada i financijski plan za 2022. godinu donesen je prema gore navedenom Zakonu i pravilnicima te prema Metodologiji i obvezatnim uputama za izradu godišnjeg programa rada (Ministarstvo turizma i sporta, 2020. godine).

Program rada i financijski plan za 2022. godinu donesen je 14. prosinca 2021. godine na 17. sjednici Turističkog vijeća i 28. prosinca 2021. godine na 7. redovnoj sjednici Skupštine Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije. Rebalans istog donesen je 15. prosinca 2022. godine na 23. sjednici Turističkog vijeća i 28. prosinca 2022. godine na 9. redovnoj sjednici Skupštine Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije.

Realizirani prihodi 2022. godine iznose 12.507.110 kn (AOP001) što predstavlja rast od 132,2 % u odnosu na ostvarene prihode u 2021. godini. Ovaj rast proizlazi iz povećanih ostvarenih prihoda od turističke pristojbe (AOP010; indeks 240,6), što je posljedica oporavka turističkih kretanja nakon pandemije te povećanog udjela regionalnih turističkih zajednica u raspodjeli bruto naplaćene TP. Prema programskoj klasifikaciji, koja je propisana u sustavu turističkih zajednica, prihodi su veći za prenesena sredstva iz prethodnih godina u iznosu od 2.062.211 kn (AOP151). Ukupni prihodi prema programskoj klasifikaciji stoga iznose 14.569.320 kn. Udio ostvarenih izvornih prihoda od članarine i turističke pristojbe u ukupnim prihodima je 82 %.

Rast prihoda od turističke članarine (AOP006), u odnosu na 2021. godinu iznosi tek 18%, što je znatno manje od rasta prihoda turističke pristojbe, a opravdan je zbog načina utvrđivanja iznosa obveze za članarine. Naime, iznos članarina se utvrđuje na temelju prihoda ostvarenih u prethodnoj

godini, u ovom slučaju radi se o pandemijskoj 2021. godini, kada su zbog rigoroznih mjera putovanja još uvijek bila velikim djelom onemogućena.

U 2022. godini, prvi put su realizirana sredstva kroz sustav turističkih zajednica iz Fonda za turističke zajednice na turistički nedovoljno razvijenim područjima i kontinentu i to u iznosu od 380.538 kn (AOP050), ali su ostale aktivnosti kroz sustav turističkih zajednica još uvijek smanjene (AOP034) kao posljedica pandemije, pa će prihodi od zajedničkih nastupa na turističkim sajmovima i prezentacijama, biti realizirani tek u 2023. godini.

Projekt "Putevima prošlosti" je u cijelosti završen u 2021. godini, ali su posljednji prihodi od EU projekta "Putevima prošlosti" realizirani u 2022. godini (AOP035) u iznosu od 125.583 kn. Zapravo su u 2021. godini izostali zbog administrativne procedure modela obračuna, te su troškovi refundirani tek u 2022. godini (razlog zašto su vidljivi samo na računu prihoda, a ne i na računu troškova).

Ukupni rashodi u 2022. godini su uvećani za 70,5% u odnosu na 2021. godinu ponajprije zbog povećane aktivnosti komunikacije i oglašavanja (AOP054, AOP090).

Na komunikaciju i oglašavanje je izdvojeno 7.139.560 kn što čini 69% ukupno ostvarenih troškova. Najveću stavku u ukupnim troškovima čini oglašavanje destinacijskog brenda, turističke ponude i proizvoda 4.114.767 kn ili 40% udjela u realizaciji. Oglašavanje destinacijskog brenda, turističke ponude i proizvoda putem elektroničkih medija je realizirano na ciljnim tržištima Poljske, Češke, Slovenije i Francuske te domaćem tržištu. Oglašavanje je ciljanim marketinškim kampanjama odrađeno i na tržištima Austrije, Velike Britanije, SAD-a, Skandinavije, Španjolske i Njemačke. Marketinške i poslovne suradnje realizirane su kroz suradnju s Jet2holidays u iznosu 1.136.263 kn ili 11 % udjela u ukupnoj realizaciji. Preostalih 13% terete sajmove, posebne prezentacije i poslovne radionice koje se kroz 2022. godinu ponovno realiziraju i polako vraćaju na "staro". Dio troškova odnosi se i na pripremne aktivnosti (zakupi štandova, uređenje..) za sajmove i prezentacije koji će se održati početkom 2023. godine, a nužno ih je podmiriti u 2022. godini.

Troškovi odnosa s javnošću; globalni i domaći PR korišteni su na razna studijska putovanja novinara, tv ekipa i blogera na što je utrošeno 342.416 kn ili 3,30% ukupnog udjela u realizaciji. Ostali troškovi komunikacije i oglašavanja čine suradnja s organizatorima putovanja, kreiranje promotivnog materijala, otkup fotografija te održavanje i poboljšanje vidljivosti na web stranici i društvenim mrežama u iznosu od 190.817 kn ili 1,84% udjela u ukupnim rashodima.

U 2022. godini ponovno su se održavale različite turističke manifestacije. Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije, raspisala je Javni poziv za potpore manifestacijama u 2022. godini i na temelju njega realizirano je 378.750 kn. Ova sredstva terete aktivnost Podrška razvoju turističkih događanja (AOP122), a isplaćivana su lokalnim turističkim zajednicama po realizaciji istih.

Za troškove destinacijskog menadžmenta u 2022. godini izdvojeno je 146.380 kn ili 1,41% ukupnih troškova, a odnose se na sudjelovanje u različitim stručnim skupovima i edukacijama te na koordiniranje aktivnostima i nadzor lokalnih turističkih zajednica. Na troškove članstva u strukovnim organizacijama kao što je Skal klub utrošeno je 3.193 kn ili 0,03% ukupnih troškova.

Administrativni troškovi u 2022. godini iznose 2.310.108 kn ili 22,30 % ukupnih troškova. Udio plaća u ukupnom udjelu troškova iznosi 14,78% ili 1.531.546 kn. Na materijalne troškove redovnog rada ureda utrošeno je 712.657 kn ili 6,88 % udjela u ukupnim troškovima. Za rad tijela turističke zajednica utrošeno je 65.905 kn ili 0,64% ukupnih troškova.

Nije bilo potrebe za korištenjem rezerve, iako je bila planirana u iznosu od 450.000 kn.

Iz Fonda za turističke zajednice na turistički nedovoljno razvijenim područjima i kontinentu realizirano je 380.538 kn (AOP140) za prijavljene i odrađene projekte u 2022. godini. Preostali dio odobrenih sredstava, odnosno 142.380 kn (AOP163) preneseno je kao obveza u 2023. godinu dok se ne definiraju uvjeti za produženje rokova za realizaciju projekata ili povrat sredstava HTZ-u. Avansno je, prema ugovoru s LTZ, isplaćeno 70% ovih sredstava koji će po definiranju uvjeta morati biti vraćeni na poslovni račun Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije ili, ukoliko se odobri produženje, bit će potrebno isplatiti još samo 30% sredstava. 70% isplaćenih sredstava je vidljivo na kontu potraživanja za predujmove (AOP098).

Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije u 2022. godini ostvarila je ukupan prihod od 12.507.110 kn (AOP001) i ukupne rashode od 10.360.807 kn (AOP148). Razlika u ostvarenim prihodima i rashodima – višak prihoda (2.146.303 kn, AOP149) se akumulirala s prenesenim viškom iz 2021. godine (2.062.211 kn, AOP151) te se u 2023. godinu prenosi 4.208.514 kn (AOP154) za realizaciju aktivnosti u prvom dijelu godine kada su prihodi izrazito niski.

Usporedba planiranog i ostvarenog iznosa prema ekonomskoj kvalifikaciji prikazana je u posebnoj tablici koja je sastavni dio financijskog izvješća za 2022. godinu. Obvezu planiranja aktivnosti po ekonomskoj kvalifikaciji propisao je Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, objavljen u Narodnim novinama 2015. godine (NN 119/15).

U Turističkoj zajednici Dubrovačko-neretvanske županije 2022. godine bilo je zaposleno pet zaposlenika na punom radnom vremenu do konca lipnja. Izborom novog direktora i povratkom zaposlenice s roditeljskog dopusta, zaposleno je šest zaposlenika na punom radnom vremenu te jedan na pola radnog vremena.

Dubrovnik, veljača 2023. godine